

e-ISSN 3083-6018

СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК: економіко-правові проблеми

<https://www.eu-scientists.com/index.php/sdel>

Управління регіональними проектами сталого розвитку як механізм збереження довкілля Чернігівської області

Наталія В. Мірко ¹ *

¹ Університет трансформації майбутнього (Україна). Доцент кафедри бізнесу, адміністрування та права, канд. держ. упр.

* Автор-кореспондент, e-mail: Natalia_Mirko@ukr.net

СТАТТЯ

АНОТАЦІЯ

Дослідницька

DOI:

[10.70651/3083-6018/2025.9.18](https://doi.org/10.70651/3083-6018/2025.9.18)

Авторське право

© 2025 автора

Цей твір
ліцензовано на
умовах Ліцензії
Creative Commons
«Із Зазначенням
Авторства –
Некомерційна 4.0
Міжнародна»
(CC BY-NC 4.0).

Надзвичайно складні умови, у яких перебуває Україна внаслідок військового конфлікту на її території, потребують підвищення ефективності використання ресурсів, представлених у регіонах, зокрема на прикордонних територіях країни. Реалізацію державних політик, зокрема політики регіонального розвитку, можливо вдосконалити шляхом реалізації регіональних проектів, орієнтованих на принципи сталого розвитку. У представленому контексті особливо актуальною є проблематика впровадження удосконалених моделей управління ключовими напрямками регіональної політики, зокрема механізмів інтеграції розвитку регіону, що зумовлює наукову значущість обраної теми та сприяє досягнення екологічної стабільності та формування сталого розвитку Чернігівської області. Дослідження у сфері публічного управління регіональним розвитком забезпечують комплексне та системне розуміння проблем і викликів, з якими стикаються регіони, зокрема щодо реалізації проектів, орієнтованих на сталий розвиток та охорону навколишнього середовища. Сучасне публічне управління дедалі більше спрямовується на досягнення цілей сталого розвитку з урахуванням економічних, соціальних та екологічних аспектів. Для ефективного вирішення зазначених завдань пропонується формування методики управління регіональними проектами на основі економічної, соціальної, бюджетної та екологічної складових із застосуванням методів багатокритеріальної оптимізації. Впровадження таких методик управління на прикладі Чернігівської області сприяє підвищенню ефективності управлінських процесів, забезпечує якісний аналіз і прогнозування соціально-економічних процесів, покращує взаємодію між органами влади та громадянами, а також підвищує прозорість і підзвітність прийняття управлінських рішень. Важливим аспектом сучасного регіонального управління є інтеграція результатів наукових досліджень із практикою управління регіональним розвитком. У контексті глобалізаційних процесів виникає потреба у систематичному аналізі та адаптації кращих міжнародних практик управління проектами, орієнтованими на екологічний сектор регіону. У сучасних умовах, коли зростає складність соціально-економічних та екологічних викликів, моделі управління набувають більш адаптивного та гнучкого характеру, спрямованого на оперативне реагування на зміни в економічному, соціальному та екологічному середовищах. Досягнення сталого регіонального розвитку потребує тісного поєднання академічних досліджень із практичним впровадженням знань у сфері управління регіональними проектами. Результати таких досліджень можуть бути використані для підвищення ефективності ресурсозбереження, формування позитивного соціального та інституційного іміджу регіону, забезпечення соціальних гарантій і пільг, а також для створення конкурентних переваг у процесі регіонального розвитку досліджуваної території.

КЛЮЧОВІ СЛОВА

публічне управління, управління проектами, розроблення проекту, проектний підхід в управлінні розвитком територій, регіонів, розробка управлінських рішень, моніторинг та оцінювання проекту, сталий розвиток суспільства і стратегія сталого розвитку.

e-ISSN 3083-6018

SOCIAL DEVELOPMENT: Economic and Legal Issues

<https://www.eu-scientists.com/index.php/sdel>

Management of Sustainable Regional Development Projects as a Mechanism for Environmental Conservation in the Chernihiv Region

Nataliia Mirko ¹*

¹ Higher Educational Institution "University of Future Transformation" (Ukraine). Associate Professor at the Department of Business, Administration and Law, PhD in Public Administration.

* Corresponding Author, e-mail: Nataliia_Mirko@ukr.net

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Research Article

DOI:

[10.70651/3083-6018/2025.9.18](https://doi.org/10.70651/3083-6018/2025.9.18)

Copyright © 2025
by author

This is an open access journal and all published articles are licensed under a Creative Commons Attribution—NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0)

The extremely complex conditions in which Ukraine finds itself due to the ongoing military conflict within its territory require increased efficiency in the use of resources available in the regions, particularly in border areas. The implementation of state policies, including regional development policy, can be improved through the realization of regional projects oriented toward the principles of sustainable development. In this context, the issue of implementing enhanced models for managing key directions of regional policy, including mechanisms for regional development integration, becomes particularly significant. This underscores the scientific importance of the chosen research topic and contributes to achieving ecological stability and fostering sustainable development in the Chernihiv region. Research in the field of public administration of regional development provides a comprehensive and systematic understanding of the problems and challenges faced by regions, particularly regarding the implementation of projects oriented toward sustainable development and environmental protection. Contemporary public administration is increasingly focused on achieving sustainable development goals, taking into account economic, social, and environmental dimensions. To effectively address these tasks, it is proposed to develop a methodology for managing regional projects based on economic, social, budgetary, and environmental components, using multi-criteria optimization methods. The implementation of such management methodologies in the Chernihiv region contributes to increasing the efficiency of administrative processes, ensures high-quality analysis and forecasting of socio-economic processes, improves interaction between authorities and citizens, and enhances transparency and accountability in decision-making. A crucial aspect of modern regional governance is the integration of research results with the practice of regional development management. In the context of globalization, there is a need for systematic analysis and adaptation of best international practices in project management, particularly those oriented toward the region's environmental sector. Under contemporary conditions, characterized by increasing socio-economic and environmental challenges, governance models are becoming more adaptive and flexible, aimed at timely responses to changes in economic, social, and ecological environments. Achieving sustainable regional development requires a close combination of academic research with practical application of knowledge in the management of regional projects. The results of such studies can be used to enhance resource conservation efficiency, develop a positive social and institutional image of the region, provide social guarantees and benefits, and create competitive advantages in the regional development of the studied territory.

KEYWORDS

public administration, project management, project development, project approach in managing the development of territories and regions, development of management decisions, monitoring and evaluation of the project, sustainable development of society and sustainable development strategy.

1. Вступ

Необхідність дослідження процесів регіонального розвитку Чернігівської області зумовлюється потребою забезпечення збалансованого функціонування її економіки в умовах зростаючих екологічних викликів. Важливою передумовою сталого розвитку є раціональне використання природно-ресурсного потенціалу, зокрема лісових, водних та земельних ресурсів. Станом на 2023 рік ліси області займають близько 700 тис. га, що становить майже 23% її території, при зазначеному рівень їх відновлення залишається нижчим за європейські стандарти [16]. Водні ресурси також перебувають під значним антропогенним навантаженням: за даними Державної екологічної інспекції, понад 30% проб води у басейнах Десни та Сейму не відповідають нормативам якості [16].

Реалізація ефективної регіональної політики та створення умов для подальшого економічного зростання мають поєднуватися з пріоритетом екологічної безпеки, що можливо лише за умови чіткого визначення меж регіону, законодавчого закріплення механізмів охорони довкілля та впровадження інноваційних підходів у використанні ресурсів. У представленому контексті особливого значення набуває розроблення й реалізація регіональних проєктів сталого розвитку, які не лише стимулюють соціально-економічний поступ, а й забезпечують збереження природного середовища для майбутніх поколінь.

Нова фаза військової агресії значно вплинула на соціально-економічний та демографічний стан Чернігівської області, що підкреслює важливість інтеграції принципів сталого розвитку у регіональні проєкти. Зниження рівня демографічної безпеки та деградація людського потенціалу створюють додаткові виклики для планування та реалізації ініціатив, спрямованих на збереження природних ресурсів і підтримку життєздатності громад [14]. У представленому контексті управління регіональними проєктами сталого розвитку виступає критично важливим інструментом, який дозволяє не лише протидіяти негативним демографічним тенденціям, а й забезпечувати ефективне використання ресурсного потенціалу для стабільного соціально-економічного розвитку та охорони довкілля [1].

2. Огляд літературних джерел

Огляд літературних джерел свідчить про широкий спектр досліджень, присвячених проблемам регіонального розвитку, децентралізації та сталого розвитку в умовах сучасних соціально-економічних викликів. Andriyiv та співавт. (2022) розглядають трансформацію загроз демографічній безпеці та сталому розвитку регіонів у контексті посилення військових дій, підкреслюючи необхідність адаптивних стратегій управління та інтеграції соціальних, економічних та екологічних аспектів розвитку [3]. Białk-Wolf та співавт. (2025) досліджують концептуальні підходи до формування здорових регіонів, наголошуючи на важливості системного та міжсекторного підходу для забезпечення сталого розвитку [15]. Corsi та Bianchi (2024) розглядають зворотні інновації як механізм глобального сталого розвитку, що дозволяє країнам із меншими ресурсами ефективно впроваджувати прогресивні технологічні та управлінські рішення [21]. Gilcher (2024) аналізує використання евристичних підходів у фінансових рішеннях керівників під час пандемії COVID-19, вказуючи на значення гнучких методів управління в умовах невизначеності [17]. Gáspár та співавт. (2023) досліджують тенденції сталого післяпандемічного розвитку країн Вишеградської групи до 2030 року, акцентуючи увагу на необхідності стратегічного планування та міжрегіональної координації політик [6]. Neumann та Ebinger (2025) розкривають роль системних посередників у впровадженні сталих публічних закупівель, що сприяє інтеграції екологічних та соціальних цілей у регіональні процеси [18]. Klebel (2025) фокусується на вивченні моделей виробництва знань у дослідженнях цілей сталого розвитку ООН, підкреслюючи значення системного аналізу та міждисциплінарного підходу [20]. Lodhia та співавт. (2025) досліджують практики управління та звітності щодо Цілей сталого розвитку на прикладі місцевих органів влади Австралії, демонструючи важливість прозорості та підзвітності у публічному управлінні [19]. McGillivray та співавт. (2024) аналізують роль локальних подій та фестивалів у формуванні стійких громад, акцентуючи на взаємозв'язку культурних практик і територіальної ідентичності [4]. Нарешті, Ozuem та співавт. (2024) досліджують взаємозв'язок інтегрованих маркетингових комунікацій і

децентралізованих організаційних структур, що відкриває перспективи підвищення ефективності управлінських процесів у складних соціально-економічних системах [14].

3. Постановка завдання

В умовах активізації глобальних екологічних викликів та необхідності забезпечення сталого розвитку особливої актуальності набуває проблема формування ефективних механізмів управління регіональними проєктами. Чернігівська область, як територія з високим природно-ресурсним потенціалом, водночас є вразливою до негативних екологічних впливів, що зумовлює потребу у впровадженні комплексних рішень, спрямованих на збереження довкілля та підтримку соціально-економічної рівноваги. Проблематика полягає у відсутності системної інтеграції екологічних пріоритетів у процеси планування та реалізації регіональних проєктів, що обмежує можливості досягнення довгострокових цілей сталого розвитку. Зважаючи на зазначене, науковим завданням дослідження є обґрунтування та розробка концептуальних підходів до управління регіональними проєктами сталого розвитку як дієвого механізму збереження довкілля Чернігівської області.

4. Методи та матеріали

У процесі дослідження використано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів. Зокрема, застосовано системний підхід для розкриття взаємозв'язків між соціально-економічними та екологічними компонентами регіонального розвитку. Метод порівняльного аналізу дав змогу дослідити міжнародний досвід впровадження проєктів сталого розвитку та адаптувати його до умов Чернігівської області. Аналітико-статистичний метод було використано для обробки та узагальнення показників, що характеризують стан природного середовища й соціально-економічні тенденції регіону. Інформаційну основу дослідження склали офіційні статистичні матеріали, що представлені на офіційному джерелі Державної екологічної інспекції. У дослідженні застосовано метод моделювання для розробки концептуальної схеми інтеграції екологічних, соціальних та економічних індикаторів у систему управління регіональними проєктами. Використання структурно-логічного методу дозволило обґрунтувати алгоритм прийняття управлінських рішень у сфері сталого розвитку. Матеріалами для аналізу виступили також наукові праці українських та зарубіжних учених, які розкривають питання екологічної безпеки, ресурсозбереження та регіональної політики.

5. Результати та обговорення

У наукових дослідженнях існує значна кількість підходів до визначення поняття «проєкт», що дозволяє узагальнити його зміст та уточнити сутнісні характеристики. Проєкт доцільно трактувати як тимчасову організаційно-економічну діяльність, спрямовану на створення нової цінності завдяки унікальним властивостям продукту або результату, який формується у межах реалізації стратегічної місії соціально-економічної системи [3].

З огляду на природу та функціональне призначення, проєкт варто розглядати як інструмент розвитку, що забезпечує реалізацію стратегічних завдань і здійснення структурних перетворень. У сучасних умовах методологія управління проєктами набуває все більшого практичного значення, поширюючись на різні сфери суспільного життя та знаходячи застосування у діяльності державних інституцій, органів місцевого самоврядування, регіональних, громадських організацій та бізнесових структур. Взаємозв'язок між публічним маркетингом і стратегіями сталого розвитку на локальному рівні ґрунтується на низці фундаментальних принципів, які спрямовані на забезпечення ефективності управлінських рішень та координації дій для досягнення сталого розвитку регіону чи територіальних громад [19].

Усвідомлюючи необхідність переходу до сучасних підходів управління, регіон Чернігівської області стикається з браком інструментів і методів для практичного впровадження концепції сталого розвитку. Оскільки ключові зміни в діяльності суб'єктів господарювання реалізуються через проєкти, інтеграція принципів сталого розвитку в процес

управління проектами стає одним із стратегічних напрямів розвитку регіону, що прагне забезпечити довгострокову стабільність і підвищити свою інвестиційну привабливість. Сільські території Чернігівської області характеризуються значним природним, демографічним, економічним та історико-культурним потенціалом, який при раціональному використанні може забезпечити вагомий внесок у вирішення ключових завдань соціально-економічного розвитку регіону. Ефективне управління розвитком цих територій передбачає вдосконалення механізмів розподілу функцій та повноважень між центральними і місцевими органами влади, а також створення ефективних моделей управління аграрним сектором [13]

Ефективний регіональний розвиток потребує комплексного підходу, який включає впровадження інноваційних технологій, удосконалення транспортної, енергетичної та комунікаційної інфраструктури, інтеграцію принципів сталого розвитку та екологічного менеджменту, а також підвищення соціальної інтеграції населення. Водночас економічна диверсифікація, підтримка малого та середнього бізнесу і залучення інвестицій забезпечують стійке зростання та зміцнення конкурентоспроможності регіону [20]. Такий підхід створює передумови для збалансованого соціально-економічного розвитку, оптимального використання ресурсного потенціалу та підвищення якості життя місцевих громад.

Оцінка стану управління проектами здійснюється через аналіз циклічно повторюваного процесу прийняття рішень – PDCA (англ. “Plan-Do-Check-Act” – планування, виконання, перевірка, коригування), також відомого як Цикл Демінга [9]. Особлива увага приділяється врахуванню принципів сталого розвитку на кожному етапі представленого циклу – рис. 1.

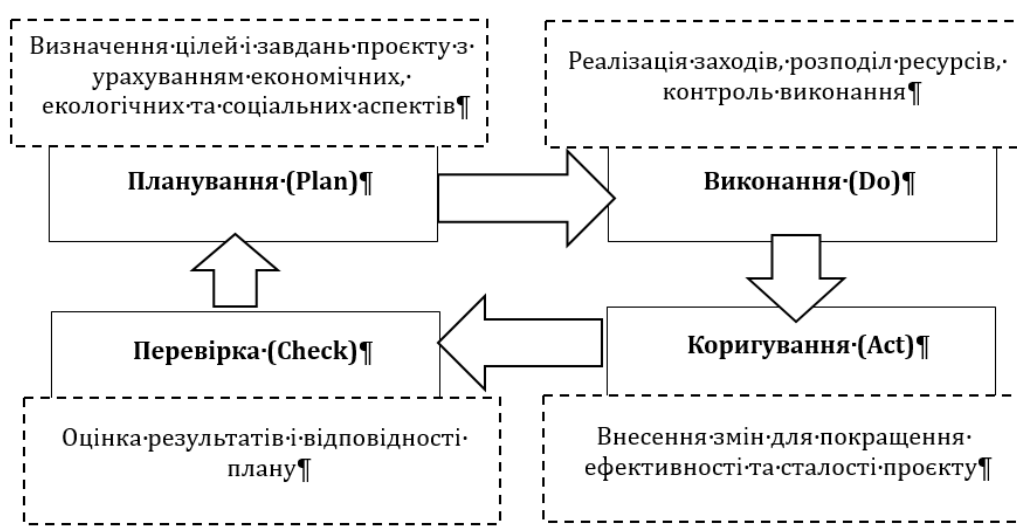

Рис. 1. Інтеграція принципів сталого розвитку у процес управління проектами регіону на основі циклу PDCA

Джерело: Сформовано автором на основі [9; 18].

Застосування циклу управління PDCA у проєктній діяльності регіону Чернігівської області забезпечує системну інтеграцію принципів сталого розвитку на всіх етапах реалізації проєктів. На етапі планування передбачаються економічні, екологічні та соціальні аспекти, що дозволяє формувати стратегії розвитку з урахуванням довгострокових потреб регіону. Етап виконання забезпечує практичну реалізацію намічених заходів із контролем ресурсів та координацією дій учасників проєкту. Перевірка дозволяє оцінити ефективність проєктних рішень та відповідність встановленим показникам, а коригування на основі отриманих даних сприяє підвищенню стійкості, ефективності та інвестиційної привабливості регіону. Використання циклічного підходу PDCA не лише оптимізує процес управління проєктами, але й створює умови для сталого розвитку Чернігівської області, забезпечуючи баланс між економічним зростанням, екологічною безпекою та соціальною відповідальністю.

Ефективне управління регіоном Чернігівської області в контексті сталого розвитку потребує комплексного підходу, що включає визначення політики, планування, реалізацію заходів та контроль їх результативності. На фундаменті державних, національних та міжнародних стандартів формується загальнорегіональна політика у сферах охорони праці,

здоров'я населення, екологічної та соціальної безпеки, корпоративної соціальної відповідальності та етичного управління [2]. Планування діяльності регіону передбачає оцінку впливу на довкілля та соціальне середовище, а також впровадження превентивних заходів для мінімізації ризиків. Реалізація представлених стратегій здійснюється послідовно, із врахуванням даних попередніх етапів, що дозволяє забезпечити відповідність заходів принципам сталого розвитку. Контроль та системний аналіз результатів діяльності дозволяють не лише коригувати управлінські рішення, але й формувати цільові програми природоохоронних заходів, спрямовані на збереження ресурсного потенціалу регіону та підвищення його екологічної та соціальної стійкості. Для реалізації необхідно притримуватись всіх чотирьох основ [5;17; 21]:

1. Формування політики. Регіон Чернігівської області здійснює управлінську діяльність відповідно до стратегічних напрямів державної політики у сферах охорони праці, охорони здоров'я населення, захисту довкілля та соціальної підтримки. При представленому враховуються вимоги національних нормативів, корпоративних стандартів та міжнародних регламентів. У регіоні впроваджуються загальнорегіональні політики, що охоплюють промислову та екологічну безпеку, охорону праці та цивільний захист, корпоративну соціальну відповідальність, дотримання прав людини та етичні стандарти управління, що формують основу для функціонування та удосконалення системи екологічного менеджменту, що відповідає міжнародним стандартам та спрямована на забезпечення сталого розвитку регіону.

2. Планування. На етапі планування проводиться комплексна оцінка впливу запланованої та поточної діяльності регіону на навколишнє середовище з урахуванням усіх екологічних факторів, а також аналізується можливий соціальний ефект. Реалізація екологічної політики регіону здійснюється через затверджені програми, спрямовані на мінімізацію негативного впливу на довкілля. До них відносяться заходи з рекультивації пошкоджених земель, управління відходами, моніторинг стану довкілля, модернізація інфраструктури та обладнання для зменшення шкідливого впливу, а також контрольні процедури екологічного управління. Особлива увага приділяється превентивним заходам щодо запобігання екологічним ризикам. У відповідності до національного та міжнародного законодавства регіон здійснює передпроектні екологічні дослідження та оцінку впливу запланованої господарської діяльності на довкілля (ОВНС) на всіх стадіях планування – від початкових інвестиційних намірів до реалізації проєктів. Результати оцінки доводяться до громадськості та зацікавлених сторін через засоби масової інформації, громадські слухання та офіційні вебресурси регіону.

3. Реалізація. На етапі реалізації регіон застосовує методологію «послідовних процедур», згідно з якою кожен наступний крок ґрунтується на результатах попереднього. Такий підхід дозволяє системно забезпечувати відповідність заходів та управлінських рішень принципам сталого розвитку, а також підвищує ефективність реалізації програм екологічної безпеки.

4. Контроль та аналіз. Регулярний моніторинг ключових екологічних аспектів діяльності регіону є обов'язковим. Отримані дані документуються та аналізуються, на їх основі розробляються цільові програми та плани природоохоронних заходів, спрямовані на скорочення викидів та скидів забруднюючих речовин у довкілля; контроль за розміщенням відходів та охороною водних ресурсів; раціональне використання земель та якісну рекультивацію пошкоджених територій.

Крім того, проводиться системне виявлення джерел небезпеки та оцінка рівня екологічних і техногенних ризиків, пов'язаних із діяльністю регіону. На основі цього здійснюються заходи управління ризиками, що дозволяє запобігати нещасним випадкам та мінімізувати їх негативні наслідки для населення та довкілля.

Упровадження політики сталого розвитку в систему управління проєктами розглядається сучасною наукою як базова стратегічна мета, що забезпечує трансформацію проєктного менеджменту відповідно до глобальних тенденцій гармонізації економічних, соціальних та екологічних інтересів. Інтеграція механізмів управління проєктами з концепцією сталого розвитку зумовила появу методології «Проєкти, що інтегрують методи сталого розвитку» (PRiSM), яка функціонує як універсальний інструмент досягнення цілісного балансу між економічною результативністю, соціальною відповідальністю та екологічною безпекою [21]. Представлена методологія сформована на основі загальновизнаних міжнародних стандартів управління проєктами, зокрема PMBoK Guide та APM BoK, а також корелює з системою

екологічного менеджменту ISO 14001, що надає їй нормативної та практичної узгодженості. Концептуальною відмінністю PRiSM є включення категорій соціальної та екологічної відповідальності безпосередньо у процеси планування, реалізації та моніторингу проєктів [4].

Методологія PRiSM структурує управлінську діяльність на п'ять етапів життєвого циклу проєкту, які синхронізуються із трьома вимірами сталого розвитку, що забезпечує поступове й системне зменшення негативного впливу проєктної діяльності на довкілля [10]. У межах представленого підходу управління зацікавленими сторонами спирається на принципи соціальної справедливості та екологічної відповідальності, тоді як економічна складова інтегрується у довгострокову корпоративну стратегію, формуючи єдиний комплекс сталого розвитку організації [11].

У сучасній практиці дедалі більша кількість суб'єктів господарювання та бізнес-лідерів орієнтують свою діяльність не лише на досягнення безпосередніх економічних результатів, але й на імплементацію стратегій, спрямованих на збереження довкілля, забезпечення соціальної відповідальності та дотримання етичних принципів, що зумовлює інтеграцію цілей сталого розвитку у практики управління проєктами, що дає змогу відійти від обмеженої парадигми «вартість – час – якість» та сформуванню нову модель управління, орієнтовану на довгострокову соціально-екологічну ефективність [6].

Політика забезпечення сталого розвитку в управлінні природоохоронними проєктами у регіональному вимірі є ключовим інструментом гармонізації економічних, соціальних та екологічних інтересів суспільства. В умовах зростання антропогенного навантаження на природне середовище та загострення кліматичних ризиків особливої актуальності набуває формування комплексної системи управління, яка здатна забезпечити не лише досягнення безпосередніх проєктних цілей, але й довгострокову екологічну рівновагу. Представлена нижче таблиця відображає концептуальні напрями політики сталого розвитку в управлінні регіональними природоохоронними проєктами, з урахуванням інтеграції екологічних, економічних та соціальних чинників – табл. 1.

Таблиця 1. Політика забезпечення сталого розвитку в управлінні регіональними природоохоронними проєктами як механізм збереження довкілля Чернігівської області

Напрямок політики	Зміст заходів	Очікуваний екологічний та соціально-економічний ефект
Раціональне використання природних ресурсів	Запровадження системи моніторингу водних, земельних і лісових ресурсів; оптимізація природокористування у межах проєктів	Зменшення деградації природних ресурсів, забезпечення їх відновлюваності
Зниження екологічних ризиків	Проведення екологічної та соціальної оцінки впливу інфраструктурних проєктів; розроблення планів екологічного менеджменту	Мінімізація негативного впливу на довкілля та здоров'я населення
Інтеграція принципів циркулярної економіки	Використання вторинної сировини, технологій рециклінгу та відновлюваних джерел енергії	Зменшення обсягів відходів, скорочення рівня забруднення атмосфери та ґрунтів
Соціальна та екологічна відповідальність	Залучення громадськості до процесів планування і контролю за реалізацією проєктів	Підвищення довіри до органів влади, формування культури екологічної свідомості
Енергоефективність та кліматична нейтральність	Упровадження енергоощадних технологій, зменшення викидів парникових газів	Скорочення енергозалежності регіону, внесок у досягнення цілей кліматичної безпеки
Регіональна інноваційна екосистема	Розвиток «зелених» технологій та інноваційних кластерів у межах області	Створення нових робочих місць, підвищення конкурентоспроможності економіки
Системність управління та контроль	Інституціоналізація екологічних критеріїв у регіональній політиці; регулярний аудит проєктів	Зростання ефективності управління регіональними проєктами, забезпечення прозорості

Джерело: сформовано автором на основі [7-8; 12; 15].

Систематизація основних напрямів політики сталого розвитку у сфері управління природоохоронними проектами дає можливість окреслити структуровану модель взаємодії економічних, соціальних та екологічних складових регіонального розвитку. Запропонований підхід відображає необхідність переходу від традиційної парадигми управління, орієнтованої на досягнення короткострокових результатів, до інтегрованої моделі, що забезпечує довгострокову стійкість та адаптивність проектних рішень. Ефективна реалізація політики сталого розвитку в управлінні природоохоронними проектами виступає не лише засобом збереження природних ресурсів та зменшення екологічних ризиків, але й вагомим чинником підвищення соціальної згуртованості та економічної конкурентоспроможності регіону, що підтверджує стратегічну значущість екологічно орієнтованого підходу у формуванні сучасної моделі регіонального розвитку, яка відповідає глобальним викликам і національним пріоритетам сталого розвитку.

Досягнення сталого розвитку та дотримання екологічних вимог у проектному управлінні значною мірою залежить від діяльності керівників, що приймають управлінські рішення, а також від ефективності впровадження політик сталого розвитку в рамках конкретного проекту. Реалізація представлених рішень та корпоративних стратегій, що здійснюється у проектній структурі включає три основні рівні: безпосередніх учасників проекту, менеджерів проекту та керівництво проектною компанією [7]. Для забезпечення узгодженості управлінських рішень необхідна системна координація та ефективна комунікація між усіма рівнями персоналу. Ключовим компонентом зазначеного процесу є зворотний зв'язок, який має функціонувати на всіх рівнях проектною організації та оцінюватися як внутрішніми структурами, так і зацікавленими сторонами та клієнтами. Аналіз отриманої інформації дозволяє вчасно впроваджувати коригувальні заходи, спрямовані на підвищення сталості та ефективності проектною діяльності.

6. Висновки

Актуальна тенденція інтеграції принципів сталого розвитку у процес управління проектами забезпечує як короткострокові, так і довгострокові вигоди не лише для самих проектів, а й для регіональних структур та організацій, що їх реалізують. Досягнуті результати можуть бути використані у програмах ефективного ресурсозбереження, формуванні позитивного соціального та інституційного іміджу, наданні соціальних гарантій та пільг, а також у створенні конкурентних переваг регіонального розвитку досліджуваної області. У представленому контексті сталий розвиток визначається як прийняття управлінських стратегій та практичних дій, які задовольняють потреби організацій та зацікавлених сторін на сучасному етапі, одночасно зберігаючи та примножуючи людські, природні та матеріальні ресурси, необхідні для забезпечення сталого функціонування у майбутньому.

References

1. Andriyiv, N., Pushak, H., Petrukha, N., Kokhan, V., & Shtangret, I. (2022). Transformation of threats to demographic security and sustainable development of the region due to increased military actions. *International Journal of Sustainable Development and Planning*, 17(7), 2221–2227. <https://doi.org/10.18280/ijstdp.170722>
2. Białk-Wolf, A., Lubowiecki-Vikuk, A., Dryglas, D., Illing, K., & Jędrzejczyk, T. (2025). Developing a health region in the context of sustainable development – An attempt at conceptualization. *Worldwide Hospitality and Tourism Themes*, 17(2), 159–173. <https://doi.org/10.1108/WHATT-01-2025-0019>
3. Corsi, S., & Bianchi, L. (2024). Reverse innovation for global sustainable development: A conceptualisation. *International Journal of Development Issues*. Advance online publication. <https://doi.org/10.1108/IJDI-08-2024-0200>
4. Gilcher, D. (2024). Heuristics in the wild: Exploring fund manager decisions through the COVID pandemic. *Qualitative Research in Financial Markets*, 16(5), 833–859. <https://doi.org/10.1108/QRFM-09-2021-0149>
5. Gáspár, J., Gubová, K., Hideg, E., Jagaciak, M. P., Mackova, L., Márton, A., Rafał, W., Sacio-Szymańska, A., & Šerá Komlossyová, E. (2023). Trends shaping sustainable post-pandemic development of the V4 region in turbulent times until 2030. *Foresight*, 25(6), 861–877. <https://doi.org/10.1108/FS-10-2022-0135>

6. Heymann, T., & Ebinger, F. (2025). Sustainable public procurement – a systemic intermediary facilitating SPP implementation in the European metropolitan region of Nuremberg. *Journal of Public Procurement*. Advance online publication. <https://doi.org/10.1108/IOPP-07-2024-0073>
7. Klebel, T. (2025). Investigating patterns of knowledge production in research on three UN sustainable development goals. *Online Information Review*. Advance online publication. <https://doi.org/10.1108/OIR-02-2023-0086>
8. Lodhia, S., Crutzen, N., & Leong, S. (2025). The management, reporting and assurance of the Sustainable Development Goals in local government – an Australian case study. *Meditari Accountancy Research*, 33(7), 369–384. <https://doi.org/10.1108/MEDAR-03-2025-2942>
9. McGillivray, D., Walters, T., & Guillard, S. (2024). Place-based community events and resistance to territorial stigmatisation. *International Journal of Event and Festival Management*, 15(1), 7–23. <https://doi.org/10.1108/IJEFM-01-2023-0010>
10. Ozuem, W., Howell, K., & Lancaster, G. (2024). Exploring the relationship between integrated marketing communications and decentralised organisational structure: A heuristics perspective. *Qualitative Market Research*, 25(2), 272–292. <https://doi.org/10.1108/QMR-07-2021-0098>
11. Osarenkhoe, A., & Fjellström, D. (2024). A cluster's internationalization as a catalyst for its innovation system's access to global markets. *EuroMed Journal of Business*, 19(2), 229–250. <https://doi.org/10.1108/EMJB-11-2020-0127>
12. Paola Scorrano, P., Borin, E., Thrassou, A., Cavallo, F., & Mastroleo, G. (2025). Knowledge sharing between businesses and stakeholders for systemic and sustainable regional development: Insights in the agri-food sector. *Journal of Knowledge Management*, 29(4), 1278–1300. <https://doi.org/10.1108/JKM-05-2024-0517>
13. Petrukha, S. V., Petrukha, N. M., Demydonok, I. A., & Tarasenko, M. I. (2022). Detsentralizatsiia ta stalnyi rozvytok silskykh terytorii: dovoienne koordynuvannia system pryiniattia klasternykh rishen [Decentralization and sustainable development of rural areas: pre-war coordination of cluster decision-making systems]. In O. L. Haltsova (Ed.), *Innovatsiino-investytsiyni mekhanizm zabezpechennia konkurento-spromozhnosti krainy* [Innovation and investment mechanism for ensuring the country's competitiveness], (pp. 22–56). Lviv-Torun: Liga-Press. <https://doi.org/10.36059/978-966-397-255-8-2> (in Ukrainian)
14. Sarabia-Sanchez, F. J., & Cerda-Bertomeu, M. J. (2018). Expert stakeholders' expectations of how the public sector should act in place branding projects. *Journal of Place Management and Development*, 11(1), 78–96. <https://doi.org/10.1108/JPM-04-2016-0026>
15. Sánchez-Vergara, J. I., Orel, M., Ferreira, V., & Rus, A. (2024). Bracing community in rural coworking: Emerging trends and categories. *Journal of Place Management and Development*, 17(3), 345–368. <https://doi.org/10.1108/JPM-06-2023-0065>
16. State Environmental Inspectorate of Ukraine. (n.d.). *Official web portal*. <https://www.dei.gov.ua/> (in Ukrainian)
17. Sum, K., Radło, M.-J., & Mackiewicz, M. (2023). The multilevel governance of financial instruments in regional development policy: The case of Poland. *Central European Management Journal*, 31(3), 390–404. <https://doi.org/10.1108/CEMJ-05-2022-0071>
18. Tuesta-Tapia, A. C., Vázquez-Sánchez, A., & Amador-Hidalgo, L. (2024). Excellence in the management of local action groups: An empirical investigation of critical success factors. *International Journal of Quality & Reliability Management*. Advance online publication. <https://doi.org/10.1108/IJQRM-02-2024-0058>
19. Uhodnikova, O. (2023). Publichnyi marketynh u systemi staloho rozvytku terytorialnykh hromad: teoretyko-metodolohichniy aspekt [Public marketing in the system of sustainable development of territorial communities: theoretical and methodological aspect]. *Naukovi pratsi Mizhrehionalnoi Akademii upravlinnia personalom – Scientific Works of the Interregional Academy of Personnel Management*, 5(71), 109–114. [https://doi.org/10.32689/2523-4625-2023-5\(71\)-14](https://doi.org/10.32689/2523-4625-2023-5(71)-14) (in Ukrainian)
20. Uhodnikova, O. I. (2024). Suchasna paradyhma rehionalnoho marketynhu u rozvytku skladnykh sotsialno-ekonomichnykh system [Modern paradigm of regional marketing in the development of complex socio-economic systems]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu "Ostrozka akademiia" – Scientific Notes of the National University "Ostroh Academy"*, 33(61), 4–9. [https://doi.org/10.25264/2311-5149-2024-33\(61\)-4-9](https://doi.org/10.25264/2311-5149-2024-33(61)-4-9) (in Ukrainian)
21. Tiffany, H., & Ebinger, F. (2025). Sustainable public procurement – a systemic intermediary facilitating SPP implementation in the European metropolitan region of Nuremberg. *Journal of Public Procurement*. Advance online publication. <https://doi.org/10.1108/IOPP-07-2024-0073>